

Sygdom ændrer kalves adfærd

Kalves adfærd under sygdom er blevet undersøgt med henblik på at udvikle et system til sundhedsovervågning af kalve. Kalvene reagerede på sygdom som forventet, men mælkemængde og race påvirkede nogle af de målte variable.

Kalves adfærd under sygdom er blevet undersøgt i et dansk-svensk samarbejde. Målet var at identificere adfærdsmæssige ændringer ved sygdom hos mælkefodrede kalve, som kan danne baggrund for udviklingen af et automatisk system til sundhedsovervågning.

Kalveforsøget på KFC

Forsøget blev gennemført på KFC i perioden september 2007 til august 2008 og omfattede 158 kalve. Kalvene indgik i forsøget fra 10 til 52 dages alder. Både tyre- og kviekalve af racerne SDM, RDM og Jersey var med. Kalvene blev tildelt én af to forskellige mælkemængder (hhv. 8 og 6,4 liter/dag for høj og lav mælkemængde for stor race og hhv. 6,4 og 4,8 liter/dag for høj og lav mælkemængde for Jersey-kalve).

Vi indsamlede daglige mål for mælkeoptagelse, forgæves besøg og drikkehastighed fra mælke-

automater. Desuden blev der, vha. aktivitetsmålere, dagligt registreret hviletid og antal hvileperioder. Kalvene blev klinisk undersøgt tre gange ugentligt og på baggrund af de kliniske undersøgelser blev kalvene gennem hele perioden fra 10 til 52 dages alder klassificeret som hhv. raske eller syge med hhv. luftvejsinfektion eller diarré.

Kalvenes reaktioner på sygdom

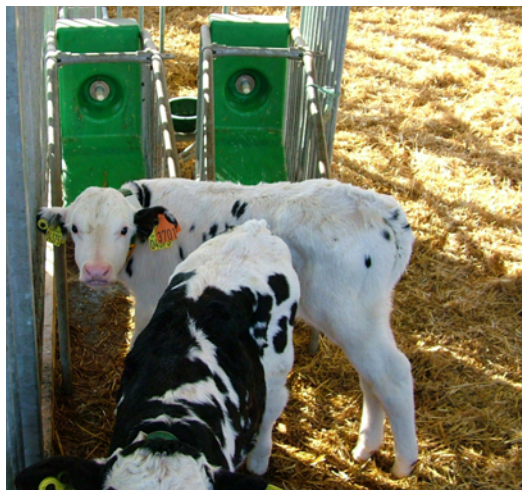
Kalvenes drikkehastighed faldt som en reaktion på diarré hos alle kalve. Mælkeoptagelsen faldt imidlertid kun blandt kalve på høj mælkemængde, og var upåvirket hos kalve på lav mælkemængde. Blandt kalvene på høj mælk begyndte dette fald allerede 5-6 dage før kalvene blev diagnosticeret med diarré. Antallet af forgæves besøg i mælkeautomaten var, i overensstemmelse med tidligere undersøgelser, højere blandt kalve på lav mælkemængde. Men vi

fandt ikke det forventede fald i forgæves besøg under sygdom blandt kalve på lav mælk. Antallet af forgæves besøg var ligeledes højere blandt Jersey kalve, og kun blandt Jersey kalve faldt antallet af forgæves besøg 1-2 dage før en diarré sygdomsperiode.

Jersey kalve havde en lavere hviletid end kalve af stor race og kun blandt Jersey kalve fandt vi som forventet en forøget hviletid som reaktion på diarré. For antallet af hvileperioder fandt vi et fald som reaktion på luftvejsinfektionen, men først sent i sygdomsforløbet.

Resultaterne viser, at et system til sundhedsovervågning baseret på mælkeoptagelsesadfærd skal tilpasses mælkemængden, da reaktionen ved sygdom er afhængig af, om der er tale om en lav mælkemængde eller en mælkemængde, der nærmer sig kalvens ad libitum optag. Interaktioner med race var ikke forventet og illustrerer, at der kan være tale om komplekse sammenhænge, som bør undersøges yderligere før et kommercielt system kan udvikles. Resultaterne danner baggrund for det videre arbejde med sundhedsovervågning baseret på adfærdsmæssige målinger.

Læs mere på www.kfc-foulum.dk

Kalvene reagerede på sygdom som forventet, men mælkemængde og race påvirkede nogle af de målte variable.

Flere oplysninger

Margit Bak Jensen, DJF
Margit.Jensen@agrsci.dk